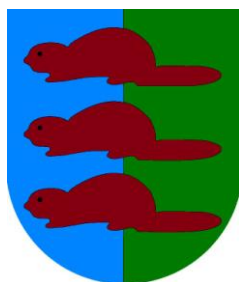

GMINA BOBROWNIKI

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY BOBROWNIKI – FRAGMENT SOŁECTWA
SĄCZÓW**

KATOWICE, Maj 2016 r.

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW,
USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.**

40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7, tel./fax. (0 32) 206 52 69
KRS 0000121817 NIP 634-012-90-90
Sąd Rejonowy dla Katowic, Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy
Kapitał spółki: 50.310,00 zł
Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293
e-mail:terplan@terplan.com.pl www.terplan.com.pl

ZAMAWIAJĄCY: GMINA BOBROWNIKI
Umowa nr: MK.6721.32.2015 z dnia 21.09.2015 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński

mgr inż. Maciej Wyszyński

mgr Kinga Mazurek

mgr Kamil Rysz

KATOWICE, Maj 2016 r.

SPIS TREŚCI:

1. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	5
1.2. CEL OPRACOWANIA	5
1.3. PRZEDMIOT I ZAKRES PROJEKTU PLANU.....	5
1.4. METODY SPORZĄDZANIA OPRACOWANIA.....	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIE, ANALIZY I OCENY).....	7
2.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	7
2.1.1. LOKALIZACJA.....	7
2.1.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	8
2.1.3. WARUNKI KLIMATYCZNE.....	8
2.1.4. UKSZTAŁTOWANIE TERENU	9
2.1.5. WARUNKI GEOLOGICZNE	9
2.1.6. WARUNKI HYDROGRAFICZNE.....	9
2.1.7. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE.....	10
2.1.8. WARUNKI GLEBOWO-ROLNICZE	11
2.1.9. WARUNKI PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE.....	11
2.1.10. BIOSFERA.....	11
2.1.11. DZIEDZICTWO KULTUROWE	13
2.1.12. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	13
2.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	13
2.2.1. ZAGROŻENIE JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ORAZ ZAGROŻENIE TOPOKLIMATU.....	13
2.2.1.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	14
2.2.1.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŻLIWOŚCI	14
2.2.2. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ HAŁASU.....	14
2.2.2.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	14
2.2.2.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŻLIWOŚCI	15
2.2.3. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA WIBRACJAMI	15
2.2.4. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA EMISJĄ NIJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	15
2.2.4.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	15
2.2.4.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŻLIWOŚCI	15
2.2.5. ZAGROŻENIE POWIERZCHNI ZIEMI I POKRYWY GLEBOWEJ	15
2.2.5.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	16
2.2.5.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŻLIWOŚCI	16
2.2.6. EMISJA ODPADÓW	16

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI – FRAGMENT SOŁECTWA SĄCZÓW

2.2.6.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	16
2.2.6.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI	16
2.2.7. EMISJA ŚCIEKÓW	17
2.2.7.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	17
2.2.7.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI	17
2.2.8. ZAGROŻENIE KOPALIN.....	17
2.2.8.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	17
2.2.8.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI	18
2.2.9. ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH	18
2.2.9.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	18
2.2.9.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI	18
2.2.10. ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH.....	18
2.2.10.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	19
2.2.10.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI	19
2.2.11. ZAGROŻENIE PRZYRODY I KRAJOBRAZU	20
2.2.11.1. OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ	20
2.2.11.2. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE, ZAPOBIEGAJĄCE, KOMPENSUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI	20
2.2.12. ZAGROŻENIA OBSZARU NATURA 2000	21
2.2.13. ZAGROŻENIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	21
2.2.14. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NIEBEZPIECZNYCH AWARII	21
2.3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
2.4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU	21
3. OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PLANU.....	22
4. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU	22
5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	22
WYKAZ ŹRÓDEŁ INFORMACJI	24
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	24

1. Charakterystyka projektowanego dokumentu

1.1. Podstawa prawna opracowania

Opracowanie powstało w związku z 51 art. Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 535), Opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach,
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku „Prawo geologiczne i górnicze”,
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku „Prawo wodne”,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach,
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r o ochronie zwierząt,
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r o drogach publicznych.

1.2. Cel opracowania

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów. Niniejsze prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy części działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 735/1, 708, 709, 734/1, 736 o łącznej powierzchni około 0,2061 ha, obręb Sączów w gminie Bobrowniki.

1.3. Przedmiot i zakres projektu planu

Zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z: Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej (pismo nr NS/ZNS/522/568/5603/6/2015 z dnia 15.12.2015r.) oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo nr WOOŚ.411.222.2015.RK1 z dnia 4.12.2015r. Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w 51 art. oraz art. 52 ust. 1 i 2, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 535) dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać

prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza zawiera:

- informacje o głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informacje o metodach analizy skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Bobrowniki - sołectwo Sączów,

Prognoza przedstawia:

- ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska przy realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu oraz zmian w środowisku przy braku ich realizacji,
- skutki wynikające z realizacji ustaleń planu dla środowiska, krajobrazu czy ekosystemów,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko,
- alternatywne rozwiązania zapobiegające lub/i ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń planu dla terenu gminy Bobrowniki - sołectwo Sączów na środowisko,
- wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz kartograficznej w skali odpowiedniej do skali, w jakiej sporządzono rysunek planu dla terenu gminy Bobrowniki - sołectwo Sączów.

Ustalenia planu wyznaczają kierunki rozwoju przestrzeni w przyszłości, stanowiąc akt kierownictwa wewnętrznego gminy. Z założenia są ogólne i nie rozstrzygają o przyszłym zainwestowaniu. Przesądzenia lokalizacyjne poprzedzone będą uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź wydaniem decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzeni oraz decyzji o pozwoleniu na budowę. Zgodnie z wymogami ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wydanie tych dokumentów poprzedzone zostanie postępowaniem w sprawie ocen oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko dostosowana jest do zakresu i stopnia szczegółowości planu. Do opracowania załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4. Metody sporządzania opracowania

Punktem wyjścia dla określenia wpływu realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze jest rozpoznanie stanu jego zasobów biotycznych i abiotycznych na podstawie dostępnych materiałów, w szczególności opracowania ekofizjograficznego. Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów, opracowań, w szczególności: „Opracowania ekofizjograficznego dla sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - fragmentu sołectwa Sączów”. Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia planu o przewidywanych pozytywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi oraz przedstawiono najważniejsze zapisy planu, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na środowisko gminy Bobrowniki. Daje to podstawę do scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony

środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń miejscowego planu na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę zakończono sformułowaniem wniosków i zaleceń.

W pracach analitycznych zastosowano metody dedukcyjne nakładania danych oraz inductive wykorzystujące istnienie wzajemnych powiązań komponentów przyrody.

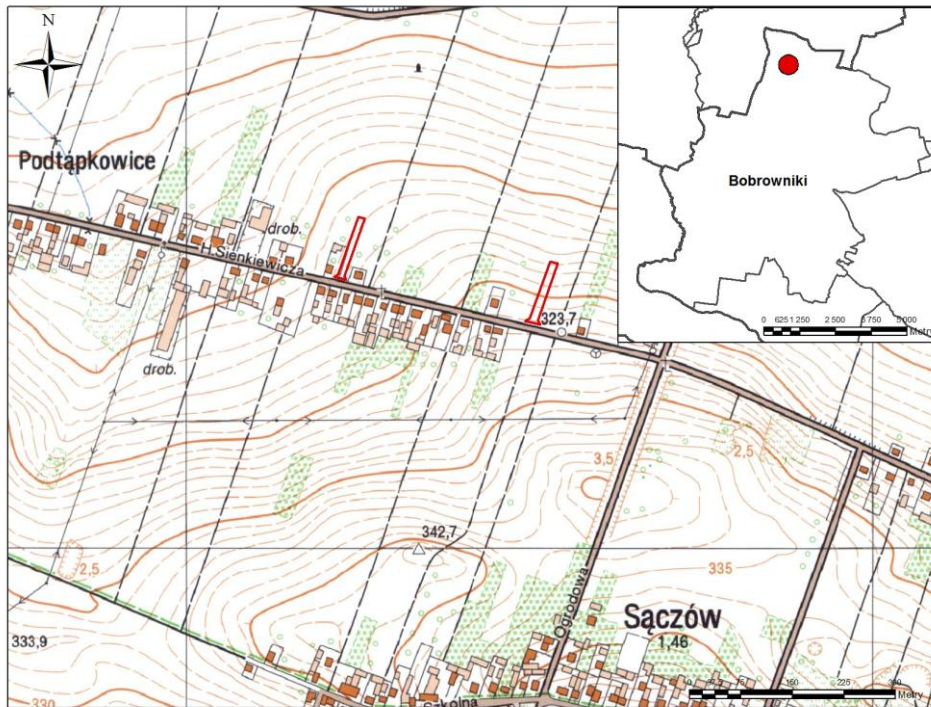
2. Charakterystyka środowiska objętego projektowanym dokumentem (określenie, analizy i oceny)

2.1. Istniejący stan środowiska

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki - Sołectwo Sączów przyjętym Uchwałą nr XLI/513/14 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 29 maja 2014 r. przedmiotowy teren oznaczono jako S-2R – tereny rolniczy. Faktyczny sposób użytkowania terenu jest zgodny ze wskazanym powyżej. Aktualnie zagospodarowanie terenu na przedmiotowym obszarze stanowią pozbawione zabudowy powierzchnie biologicznie czynne w postaci terenów użytkowanych rolniczo (pola uprawne) oraz nieużytków i zadrzewień. Opracowywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 735/1, 708, 709, 734/1, 736 o łącznej powierzchni około 0,2061 ha, obręb Sączów w gminie Bobrowniki wprowadza dla wskazanych terenów przeznaczenie MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej. Przy czym wprowadzana zmiana jest kompatybilna i spójna z założeniami zawartym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki, gdzie przedmiotowy teren określany jest jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo-usługowej projektowane.

2.1.1. Lokalizacja

Teren objęty opracowaniem położony jest w województwie śląskim, w północnej części gminy Bobrowniki, w sołectwie Sączów. Obejmuje obszar o powierzchni około 0,2061 ha, którego granice obejmują części działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 735/1, 708, 709, 734/1, 736. Obszar ma charakter wiejski, rolniczy. Wskazane powyżej fragmenty działek zlokalizowane są pomiędzy obszarami o przeznaczeniu jako tereny mieszkaniowe jednorodzinne z usługami.

Rys. 1. Położenie obszaru objętego planem

2.1.2. Położenie geograficzne

Według regionalizacji fizycznogeograficznej¹ obszar objęty planem mieści się w następujących jednostkach: megaregion - Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincja - Niż Środkowoeuropejski, podprowincja - Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregion - Wyżyna Śląska (341.1), mezoregion - Garb Tarnogórski (341.12). Doprecyzowując teren zlokalizowany jest na obszarze o budowie z przewagą skał węglanowych.

2.1.3. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne obszaru opracowania rozpatrzono w odniesieniu do całej jednostki administracyjnej Gminy Bobrowniki. Zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną R. Gumińskiego² obszar całej gminy, a tym samym również omawiany teren, znajdują się w obrębie dzielnicy klimatycznej częstochowsko-kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8°C, czas zalegania pokrywy śnieżnej dochodzi do 100 dni, a długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 200 – 210 dni. W okresie wegetacji (kwiecień – październik) średnie temperatury wynoszą od 12,5°C do 13,7°C. Roczne sumy opadów mieszczą się w granicach 700 – 800 mm. Najwyższe sumy miesięczne opadów przypadają na lipiec, zaś minimalne w styczniu (odpowiednio 100 mm i 40 mm).

W ciągu roku przeważają wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i wschodnie o średnich prędkościach 4 m/s.

Stan czystości powietrza atmosferycznego jest determinowany przez dwa rodzaje zanieczyszczeń:

¹ KONDRACKI J., 2002: Geografia regionalna Polski. PWN. Warszawa

² GUMIŃSKI R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczno-Hydrologiczny, 1.

- emisja z zakładów przemysłowych i energetycznych zlokalizowanych w sąsiadujących z Bobrownikami gminach – w Bytomiu oraz w Będzinie,
- „niska emisja” - emisja lokalna pochodząca z palenisk domowych, małych kotłowni oraz pochodzących z transportu samochodowego.

2.1.4. Ukształtowanie terenu

Morfologia terenu gminy jest urozmaicona. Rzędne wysokości terenu w obrębie gminy kształtują się w granicach od 268,5 m n.p.m. w dolinie rzeki Brynicy, przy południowej granicy gminy do 383,6 m n.p.m – Korzystna Góra, zlokalizowana we wsi Siemonia.

Według jednostek geomorfologicznych Gilewskiej³, obszar objęty opracowaniem należy do Wyżyny Polskiej (prowincja), Wyżyny Śląsko-krakowskiej (podprowincja), Wyżyny Śląskiej Północnej (makroregion), Próg Tarnogórski.

Sołectwo Sączów ma pagórkowatą rzeźbę terenu. Najwyżej położone obszary położone są w centralnej części sołectwa (maksymalna wysokość Dziewicza Góra położona 357,2 m n. p. m.). Wysokości nad poziomem morza zmniejsza się w kierunku północnym oraz południowym. Przedmiotowy obszar położony jest na wysokości od 312,5 m n. p. m. do 322,5 m n. p. m.

2.1.5. Warunki geologiczne

Gmina Bobrowniki znajduje się w północno-wschodniej części Górnośląskiego Zgłębia Węglowego pod nazwą Niecka Bytomska zbudowanej z utworów karbonu i triasu. Utwory karbonu (warstwy porębskie, grodzieckie tworzące kulminacje wzgórz) nierozdzielne wychodzą na powierzchnię na linii Bobrowniki – Rogoźnik za przesuwczymi uskokami uskoku Będzińskiego. Sołectwo Wymysłów w całości zawiera się w obniżeniu denudacyjnym doliny Brynicy w kotlinie Józefki.

Utwory triasu – piaskowca i wapienia muszlowego o łącznej miąższości około 200 m tworzą budowę zrębową. Wapień muszlowy występuje w pełnym profilu, odsłaniają się jedynie dolomity diploporowe (warstwy karchowickie).

Utwory jury dolnej występują w niewielkich zapadliskach, w starszym, skrasowiakowym podłożu w rejonie Sączowa. Wykształcone są jako glinki z żelaziakami oraz żwiry. Były one przedmiotem eksploatacji lokalnych kopalń rudy żelaza i glin ogniotrwałych.

Najmłodsze osady czwartorzędu - utwory holoceniowe - wykształcone w postaci utworów rzecznych zdeponowane w dolinach Brynicy i Jaworznika, jak i w dolinach mniejszych cieków. Sięgają one do głębokości 3 – 5 m p.p.t. Złożone są z piasków i mułków z soczewami gruntów organicznych, do torfów włącznie. Utwory te występują również w mniejszych dolinkach cieków wpadających do Zbiornika Kozłowa Góra (Jezioro Świerklaniec), znajdujące się w bliskim sąsiedztwie omawianego terenu.

2.1.6. Warunki hydrograficzne

Przez teren Gminy z północno-wschodu na południowy-zachód a następnie na południe przebiega topograficzny dział wodny IV rzędu rozdzielający dorzecza rzek

³ GILEWSKA S., 1999: Rzeźba. [w:] L. Starkel (red.). Współczesne środowisko przyrodnicze, Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Brynicy i Jaworznika. Północna część sołectwa, a tym samym przedmiotowy obszar, jest odwadniana przez Potok Ożarówicki zasilający rzekę Brynicę.

Na obszarze objętym opracowaniem nie są zlokalizowane obiekty hydrograficzne, zarówno wód stojących jak i płynących. W bliskim sąsiedztwie omawianego terenu występują liczne rowy melioracyjne. Głębokość zwierciadła wody od powierzchni terenu określa się na poziomie pomiędzy 5 a 10 m.

2.1.7. Warunki hydrogeologiczne

Gmina Bobrowniki posiada znaczne zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym. Gmina znajduje się w zasięgu czterech dużych zbiorników:

- trzech triasowych:
 - GZWP nr 327 Lubliniec – Myszków (północno-wschodnia i wschodnia część gminy),
 - GZWP nr 329 Bytom (południowa i południowo-wschodnia część gminy),
 - GZWP nr 454 Olkusz – Zawiercie (niewielki skrawek wschodniego obrzeża gminy),
- jednego karbońskiego - UPWP Siemianowice (południowa część gminy).

Triasowe piętro wodonośne związany jest z węglanowymi utworami triasowymi. Omawiany poziom wodonośny zalega w podłożu północnej, wschodniej i południowej części gminy Bobrowniki. Ze względu na jakość i zasobność w obrębie poziomu w podłożu gminy wydzielone zostały trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych o typie szczelinowo – krasowym:

- GZWP nr 327 (T/1) – Lubliniec – Myszków,
- GZWP nr 329 (T/3) – Bytom,
- GZWP nr 454 (T/4) – Olkusz - Zawiercie.

Zwierciadło wody zalega na głębokości 20 ÷ 30 m i w miejscach gdzie utwory triasu stanowią wychodnie na powierzchni nie posiada izolacji od zanieczyszczeń. Warstwą izolująca od spągu stanowią margliste utwory triasu. Na terenie gminy poziom ten ujmowany jest studniami głębinowymi. Aktualnie, pobór wód z poziomu triasowego do celów komunalnych odbywa się dwoma studniami głębinowymi.

Kolektorem karbońskiego piętra wodonośnego są zaszczelinowawane wkładki piaskowców zalegające wśród mułowo-iłowcowych osadów. Poziom ten charakteryzuje się dużą zasobnością zmienną mineralizacją i składem chemicznym. Poziom ten ze względu na wyżej opisane właściwości zaliczony został do Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych o typie szczelinowo – porowym C₁ – Siemianowice. Zasilanie tego poziomu następuje bezpośrednio na wychodniach karbonu lub pośrednio przez wyżej leżące poziomy.

Ze względu na fakt, iż większość obszaru gminy pokrywają grunty szczególnie podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz istnieje hydrauliczna łączność głównych warstw wodonośnych z piętrem czwartorzędowym istnieje ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia wód triasowych. Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest także zawartość metali ciężkich w glebach.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 327 - Zbiornik Lubliniec-Myszków oraz w zasięgu triasowego Głównego Użytkowego Piętra Wodonośnego charakteryzującego się brakiem izolacji i bardzo wysokim stopniem zagrożenia antropogenicznego.

2.1.8. Warunki glebowo-rolnicze

Ze względu na budowę geologiczną w gminie przeważają gleby bielcowe utworzone z pisków i piaskowców oraz rędziny wykształcone na utworach środkowego triasu. W sołectwie Sączów dominują gleby bielcowe. Gleby gminy zaliczane są w większości do IV i V klasy bonitacyjnej. Na znacznych obszarach gminy utrzymują się wysokie stężenia w glebach metali ciężkich: ołowiu, kadmu i cynku. Wynika to częściowo z warunków naturalnych tzn. z położenia gminy na Garbie Tarnogórskim, gdzie podłoże naturalne stanowią skały, które stanowiły w przeszłości rudy srebra, cynku i ołowiu eksploatowane były od średniowiecza, a na skalę przemysłowa od wieku XIX do lat 80. XX wieku.

Tereny rolne podlegają postępującej erozji wskutek prowadzonej działalności rolniczej. W celu zahamowania negatywnych procesów niszczących pokrywą glebową stosuje się zabiegi ochronne. Najskuteczniejszymi są działania fitomelioracyjne.

2.1.9. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe

Gmina Bobrowniki posiada zasoby przyrodnicze o niekwestionowanych wartościach. Walory dziedzictwa przyrodniczego są w gminie silnie powiązane z dziedzictwem kulturowym i zasługują na wspólną z nim ochronę. Niestety do tej pory nie zostały one objęte ochroną prawną na mocy obowiązujących ustaw. Do obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych zalicza się m.in. kompleksy leśne w Sączowie. Zasadnym byłoby wyznaczenie korytarzy ekologicznych obejmujących m.in. obszary łączące Korzystną Górę z Górą Dziewiczą wraz z łąkami w południowej części Sączowa. Ponadto sporą część gminy zajmują rozległe kompleksy rolne pokrywające charakterystyczne dla gminy pagórkowate tereny, głównie w północnej i wschodniej części, m.in. sołectwo Sączów. Zróżnicowanie rzeźby terenu, niewielka intensywność zabudowy oraz wysoki odsetek powierzchni biologicznie czynnych, w tym użytków rolnych i lasów w sołectwie Sączów stanowią o atrakcyjności lokalnego krajobrazu. Wysokie walory krajobrazowe posiadają również charakterystyczne dla tego regionu zabudowania wiejskie typu „ulicówka”.

2.1.10. Biosfera

Informacje na temat roślinności opracowano na podstawie materiału archiwalnego dotyczącego szaty roślinnej obszaru Płaskowyżu Twardowickiego⁴. Rozpatrując zagadnienie w odniesieniu do całej gminy Bobrowniki najcenniejszymi zbiorowiskami roślinnymi znajdującymi się na terenie gminy Bobrowniki są murawy kserotermiczne występujące płatowo w obrębie całego Płaskowyżu Twardowickiego, które związane są z siedliskami suchymi i ciepłymi oraz glebami zasobnymi w węglan wapnia o odczynie zbliżonym do obojętnego lub nawet zasadowego. Murawy kserotermiczne składające się z kserofitycznych, światłolubnych i ciepłolubnych kalcyfilnych roślin zielnych z domieszką krzewinek i półkrzewów. W zespołach tych wśród roślin zielnych przeważają byliny. Występują tutaj także terofity (rośliny roczne) i rośliny dwuletnie. Murawy kserotermiczne są bardzo interesującym i cennym elementem szaty roślinnej. Bardzo często są one głównym lub nawet jedynym siedliskiem dla niektórych rzadkich i ginących gatunków roślin, a także zwierząt, zwłaszcza owadów. Dlatego zabezpieczenie ich istnienia ma duże znaczenie dla zachowania

⁴ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami w gminie Bobrowniki, GIG, maj 2004 r.

zasobów genowych flory i fauny oraz zapewnienia różnorodności szaty roślinnej. Wiele roślin murawowych ma barwne kwiaty i dlatego stanowią prawdziwą ozdobę krajobrazu. Wczesną wiosną zakwitają pięciorniki, fiołki i pierwiosnki. Na początku lata pojawiają się kwiaty szafwi łąkowej, pszenca różowego, goździka kartuzka, przetacznika kłosowego, chabrów, dziewanny firletkowej i wilżyny ciernistej. Pod koniec lata zakwitają goryczki. W murawach kserotermicznych występują gatunki chronione i rzadkie w skali regionu. Najczęściej spotykanymi gatunkami roślin podlegających całkowitej ochronie są: dziewięciśń bezłodygowy, rojnik (rośnie głównie na odsoniętych skałach lub w luźnych murawach), kruszczyk rdzawoczerwony, goryczka krzyżowa, goryczka orzęsiona. Z roślin objętych częściową ochroną spotykać można następujące gatunki: wilżyna ciernista, pierwiosnka wyniosła. Ponadto występują tu licznie inne rzadkie i interesujące z przyrodniczego punktu widzenia gatunki roślin takie jak: traganek pęcherzykowaty, podejrzon księżycowy, ośmiąg mniejszy, ostrożeń bezłodygowy, zapłonka brunatna, zaraza czerwonawa, zaraza wielka, lepnicza wąskopłatkowa, goździcznik wycięty, przetacznik pagórkowy.

Kompleksy leśne porastające teren gminy to fragment lasów ochronnych wokół Aglomeracji Górnośląskiej, znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Świerklaniec. Są to głównie nasadzenia drzew iglastych z domieszką gatunków liściastych (głównie brzozy). Drzewostan zachowany jest w dobrym stanie. Cały kompleks leśny stanowi fragment korytarze ekologicznego o randze ponadregionalnej. Tereny zlokalizowane wzdłuż cieków wodnych porastają rozległe kompleksy wilgotnych łąk, zbiorowiska szuwarowe. A wokół zbiorników wodnych również trzcinowiska.

Fauna na obszarze gminy Bobrowniki w znacznej mierze odzwierciedla typy siedlisk roślinnych. Fauna terenów otwartych (uprawy rolnicze, nieużytki, łąki o różnym charakterze) reprezentowana jest przez gatunki zwierząt bezkręgowych, najliczniej przez owady. Na suchych fragmentach łąk i przydroży, w ogrodach przydomowych występują ślimaki (winniczki, wstężyki, pomrowiki). Na początku lata, w nasłonecznionych ciepłolubnych zbiorowiskach roślinnych bardzo licznie występują pluskwiaki równoskrzydłe z rodzaju *Orthocephalus*, *Stenodema*, *Halticus*, *Capsus*, *Laptopterma*, *Chlamydatus*, *Gopsodeus gothicus*. W wyżej wymienionych zbiorowiskach roślinnych występują również owady prostoskrzydłe takie jak: szarańczyki, pasikoniki. Rzadko można usłyszeć świerszcza polnego. Na ciepłych, ukwieconych łąkach licznie występują motyle nocne i dzienne takie jak: perłowiec malinowiec, zarzynek rzeżuchowiec (lasy, łąki, ogrody), latolistek cytrynek (lasy, torfowiska, zarośla, łąki), kraśnik sześcioplamek, bielinek rzepnik (przydroża, pola, łąki), bielinek bytomkowiec (wilgotne łąki, tereny leśne, ogrody, przydroża, modraszek), paź żeglarz (ogrody, pola, świetliste lasy, zarośla), paź królowej (prawie chroniony - ogrody, tereny otwarte, łąki, pola uprawne), niestrzęp głogowiec (kwieciste łąki, przydroża, sady, obrzeża lasów), szlaczkoń sylwetnik (tereny otwarte, łąki, pola, nieużytki), zieleńczyk ostrężynie (polany, łąki, murawy, zarośla), pazik brzozowiec (zadrzewienia śródpolne, zarośla, skraje lasów), czerwńczyk nieparek (wilgotne łąki, brzegi rzek i zbiorników wodnych), czerwńczyk żarek (murawy, łąki, przydroża z różnymi gatunkami szczawiu). Ponadto należy zaznaczyć obecność na tym terenie przedstawicieli wielu gatunków ptaków (jastrząb, myszołów zwyczajny, pustułka, sokół wędrowny, kobuz, puszczyk, puchacz, płomykówka, sowa uszata, bocian biały, kraska, żońna, jemiołuszka, muchówka szara, pokrzewka ogrodowa, pierwiosnek, dzwonek, dzięcioł pstry duży, sójka, orzechówka, drozd śpiewak, wilga, świergotek drzewny, sikorka bogatka, modra, czubatka, rudzik, strzyżyk, pliszka siwa).

2.1.11. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym opracowaniem nie są zlokalizowane obiekty dziedzictwa kulturowego.

2.1.12. Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Przedmiotowy obszar stanowi pozbawione zabudowy powierzchnie biologicznie czynne w postaci terenów użytkowanych rolniczo (pola uprawne) oraz nieużytków i zadrzewień.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu sołectwa Sączów nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

2.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska w gminie można określić jako zadowalający uwzględniający jakość i stan wód powierzchniowych oraz powietrza atmosferycznego. Należy mieć na uwadze, iż degradacja środowiska na tym terenie jest powodowana oddziaływaniami konurbacji katowickiej i emitowanych przez nią zanieczyszczeń różnego rodzaju.

Na obszarze objętym opracowaniem nie wykazano źródeł negatywnego oddziaływania na środowisko, gdyż stanowi on tereny rolnicze. Uwzględnia się jedynie zagrożenia wynikające z niewłaściwie prowadzonej gospodarki rolnej. Należy zaznaczyć, iż dbałość o środowisko na terenie całej gminy z pewnością poprawi również warunki na terenie opracowania.

Z przeprowadzonej analizy ekofizjograficznej obszaru wynika, że jest on predysponowany do zachowania dotychczasowej funkcji rolniczej (R) lub też do zmiany przeznaczenia na funkcję kompatybilną z funkcją terenów sąsiednich - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (MNU), przy jednoczesnym zachowaniu starań w kwestii zachowania właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych, umożliwieniu migracji organizmów oraz ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu). Powyższe formy zagospodarowania pozwolą wykorzystać właściwości obszaru i będą niejako kontynuacją dotychczasowego sposobu użytkowania lub dopełnieniem funkcji w stosunku do terenów sąsiednich.

2.2.1. Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu

Jakość powietrza atmosferycznego jest kształtowana poprzez nacierające zanieczyszczenia z konurbacji katowickiej oraz innych dużych miast, a także z lokalnych źródeł niskiej emisji z prywatnych i osiedlowych palenisk oraz układu komunikacyjnego. Emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych ma charakter liniowy, a jej główne natężenie znajduje się w pobliżu szlaków komunikacyjnych oraz obszarów z zabudową mieszkaniową.

Zanieczyszczenie powietrza związane z rolnictwem (m.in. emisja amoniaku) ma niewielkie znaczenie dla jakości powietrza. Działalność rolnicza wiąże się również w pewnym stopniu z emisją gazów cieplarnianych. Nie określa się istotnych zagrożeń dla topoklimatu przedmiotowego obszaru.

2.2.1.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, zwraca się uwagę na emisję zanieczyszczeń do powietrza związanych ze spalaniem paliw w budynkach mieszkalnych i usługowych w celach grzewczych. Należy zachować standardy w zakresie ilości i jakości emitowanych spalin. Wprowadzona funkcja będzie stanowić kontynuację funkcji obowiązującej na sąsiednich terenach. Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, nie określa się skutków projektowanych ustaleń dla zagrożenia topoklimatu.

2.2.1.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.1. i 2.2.1.1. oraz z niewielką istotnością wpływu na jakość powietrza i topoklimat, nie wprowadza się rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości.

2.2.2. Zagrożenia środowiska emisją hałasu

W sołectwie Sączów brak jest zarejestrowanych emitorów hałasu. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Istniejące tu obiekty mają wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa. Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, głównym emiterem hałasu na obszarze objętym opracowaniem będzie ewentualna działalność usługowa.

2.2.2.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

W tym względzie ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej, nie wpłyną znacząco na stan środowiska i warunków życia, ponieważ wprowadzona funkcja będzie stanowić kontynuację funkcji obowiązującej na sąsiednich terenach.

2.2.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.2. i 2.2.2.1. oraz z niewielką istotnością zagrożeń środowiska emisją hałasu, nie wprowadza się rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości.

2.2.3. Zagrożenie środowiska wibracjami

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, głównym źródłem wibracji na obszarze objętym opracowaniem będzie ewentualna działalność usługowa.

2.2.4. Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Na przedmiotowym obszarze brak źródeł emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.

2.2.4.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, nie określa się istotnych skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

2.2.4.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.4. i 2.2.4.1. nie wprowadza się rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości.

2.2.5. Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej

Rzeźba terenu ma charakter staroglacjalny, nie zachodzą żadne istotne procesy geodynamiczne, które mogłyby wpływać na znaczne modyfikacje powierzchni terenu. Ponadto ze względu na brak prowadzonej eksploatacji w obrębie omawianego obszaru nie przewiduje się znacznych zmian w rzeźbie tego terenu. Potencjalnymi, możliwymi przekształceniami rzeźby terenu mogą być obiekty związane z rozbudową sieci komunikacyjnej bądź budową budynków mieszkalnych i usługowych. W związku z wprowadzeniem ustaleń zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję

obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, nie przewiduje się zmian w zakresie geomorfologii.

2.2.5.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, nie określa się istotnych skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

2.2.5.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.5. i 2.2.5.1. nie wprowadza się rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości.

2.2.6. Emisja odpadów

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, głównym wytwórcą odpadów będą gospodarstwa domowe oraz ewentualna działalność usługowa.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 poz. 21) narzuciła na gminy obowiązek przejęcia odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, a więc od dnia 1 lipca 2013 roku, gmina jest odpowiedzialna za cały proces gospodarowania odpadami. Gmina wybiera w drodze przetargu jedną firmę, której zadaniem jest odbieranie odpadów komunalnych zmieszanych (pojemniki) i segregowanych (worki) z nieruchomości zamieszkałych.

2.2.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, nie określa się istotnych skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

2.2.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.6. i 2.2.6.1. zaleca się w zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości segregację i recykling odpadów oraz produkcję energii odnawialnej z biomasy pochodzenia rolniczego.

2.2.7. Emisja ścieków

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej głównym wytwórcą ścieków będą gospodarstwa domowe oraz ewentualna działalność usługowa. W granicach przedmiotowego obszaru nie zlokalizowano zrzutów ścieków zarówno bytowych jak i przemysłowych. Przez omawiany obszar nie przebiegają sieci kanalizacyjne. Ścieki bytowe na sąsiednich obszarach są gromadzone w szambach prywatnych.

2.2.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej jako skutki projektowanych ustaleń należy wskazać możliwość zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowych lub ich niewłaściwego gromadzenia i magazynowania.

2.2.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.7. i 2.2.7.1., w zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się zarówno dla gospodarstw domowych, jak i obiektów usługowych:

- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

2.2.8. Zagrożenie kopalini

W granicach przedmiotowego obszaru nie są zlokalizowane złoża surowców naturalnych, w związku z czym na wskazanym obszarze nie są zlokalizowane złoża surowców naturalnych, tereny górnicze oraz obszary górnicze oraz nie jest prowadzona eksploatacja.

2.2.8.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Ze względu na fakt, iż na przedmiotowym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu nie są zlokalizowane złoża surowców naturalnych, jak również nie jest prowadzona eksploatacja, nie stwierdza się zagrożenia kopalini.

2.2.8.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W związku z informacjami zawartymi w punktach 2.2.8. i 2.2.8.1. nie wprowadza się rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości.

2.2.9. Zagrożenia wód powierzchniowych

Przez teren Gminy z północnego-wschodu na południowy-zachód a następnie na południe przebiega topograficzny dział wodny IV rzędu rozdzielający dorzecza rzek Brynicy i Jaworznika. Północna część sołectwa, a tym samym przedmiotowy obszar, jest odwadniana przez Potok Ożarówicki zasilający rzekę Brynicę. Na obszarze objętym opracowaniem nie są zlokalizowane obiekty hydrograficzne, zarówno wód stojących jak i płynących. W bliskim sąsiedztwie omawianego terenu występują liczne rowy melioracyjne.

O zagrożeniach wód powierzchniowych trudno mówić w ujęciu dla niewielkiego wycinka przestrzeni, ponieważ zanieczyszczenia, które przedostały się do środowiska wodnego nawet w oddalonej lokalizacji oddziałują na nie na całej długości cieku bądź na całej powierzchni zbiornika wodnego oraz w jego otoczeniu.

2.2.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Stan czystości wód płynących powierzchniowych jest zagrożony ze względu na brak zorganizowanego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz stosowania nawozów naturalnych i chemii w rolnictwie.

2.2.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, zaleca się:

- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- przestrzeganie zalecanych terminów nawożeń oraz stosowania odpowiednich dawek nawozów nieprzekraczających zapotrzebowania roślin na dany składnik,
- przestrzeganie zasad zabiegów agrotechnicznych.

2.2.10. Zagrożenia wód podziemnych

Gmina Bobrowniki posiada znaczne zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym. Gmina znajduje się w zasięgu czterech dużych zbiorników - trzech triasowych i jednego

karbońskiego. Ze względu na jakość i zasobność w obrębie poziomu w podłożu gminy wydzielone zostały trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych o typie szczelinowo-krasowym:

- GZWP nr 327 (T/1) – Lubliniec – Myszków,
- GZWP nr 329 (T/3) – Bytom,
- GZWP nr 454 (T/4) – Olkusz - Zawiercie.

Zwierciadło wody zalega na głębokości 20 ÷ 30 m i w miejscach gdzie utwory triasu stanowią wychodnie na powierzchni nie posiada izolacji od zanieczyszczeń. Warstwą izolującą od spągu stanowią margliste utwory triasu. Na terenie gminy poziom ten ujmowany jest studniami głębinowymi. Aktualnie, pobór wód z poziomu triasowego do celów komunalnych odbywa się dwoma studniami głębinowymi. Kolektorem karbońskiego piętra wodonośnego są zaszczerinowacone wkładki piaskowców zalegające wśród mułowo-iłowcowych osadów. Poziom ten charakteryzuje się dużą zasobnością, zmienną mineralizacją i składem chemicznym. Zasilanie tego poziomu następuje bezpośrednio na wychodniach karbonu lub pośrednio przez wyżej leżące poziomy.

Ze względu na fakt, iż większość obszaru gminy pokrywają grunty szczególnie podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz istnieje hydrauliczna łączność głównych warstw wodonośnych z piętrzem czwartorzędowym istnieje ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia wód triasowych. Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest także zawartość metali ciężkich w glebach. Wody podziemne uległy degradacji w wyniku zmniejszenia zasobów wód podziemnych na skutek wieloletnich (systematycznych) odwodnień górotworu prowadzoną przez kopalnie węgla kamiennego, ujęcia wód podziemnych, zmniejszenie infiltracji wód opadowych na terenach izolowanych, zanieczyszczenie płytkiego poziomu wód gruntowych na skutek nadmiernego zanieczyszczenia powietrza.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 327 - Zbiornik Lubliniec-Myszków oraz w zasięgu triasowego Głównego Użytkowego Piętra Wodonośnego charakteryzującego się brakiem izolacji i bardzo wysokim stopniem zagrożenia antropogenicznego. Na analizowanym obszarze nie znajdują się ujęcia wód podziemnych.

2.2.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 327 - Zbiornik Lubliniec-Myszków oraz triasowe Główne Użytkowe Piętro Wodonośne charakteryzują się bardzo wysokim stopniem zagrożenia antropogenicznego oraz brakiem izolacji. Na analizowanym obszarze nie znajdują się ujęcia wód podziemnych. Głównym zagrożeniem jakości wód podziemnych są zanieczyszczenia obszarowe powodowane przez:

- nieszczelne przydomowe zbiorniki na ścieki,
- niedostatecznie rozwinięty lub brak systemów kanalizacji i skutecznych oczyszczalni ścieków,
- chemizację rolnictwa i niewłaściwie stosowane nawozy naturalnych,
- składowiska odpadów.

2.2.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, zaleca się:

- poprawę stanu sanitarnego wokół kopanych ujęć wód w sołectwie,
- odprowadzanie do gruntu wyłącznie ścieków oczyszczonych.
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- przestrzeganie zalecanych terminów nawożeń oraz stosowania odpowiednich dawek nawozów nieprzekraczających zapotrzebowania roślin na dany składnik,
- przestrzeganie zasad zabiegów agrotechnicznych.

2.2.11. Zagrożenie przyrody i krajobrazu

Proponowana zmiana funkcji z terenów rolniczych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług wpłynie na pogorszenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru. Wprowadzana funkcja terenu będzie co prawda kompatybilna z funkcją terenów sąsiednich. Rozbudowa terenów zabudowanych oraz ich komunikacja stanowi zagrożenie dla lokalnych naturalnych lub seminaturalnych siedlisk. Przekształcana będzie fizjonomia, jak i morfologia terenu. Wpłynie to na utrudnienie naturalnej migracji organizmów, zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych oraz może sprzyjać pojawianiu się w środowisku nowych gatunków inwazyjnych dla omawianego terenu.

2.2.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Na środowisko naturalne analizowanego terenu wywierana będzie antropopresja związana z utworzeniem nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej. Prognozuje się, iż zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu niewielkim, ponieważ nowe przeznaczenie jest spójne z przeznaczeniem obszarów otaczających. Pogorszenie warunków środowiska naturalnego i jakości krajobrazu określa się zatem w stopniu umiarkowanym. Zmniejszeniu może ulec powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie wymieniona lub silnie zmodyfikowana, lokalne korytarze ekologiczne będą ograniczane, naturalny wpływ powierzchniowy będzie modyfikowany, przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów, niskiej emisji, emisji hałasu czy też ścieków. Przekształcone zostaną charakterystyczne cechy krajobrazu.

2.2.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, ustanawiające funkcję obszaru na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, zasadne są:

- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,

— ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu).

2.2.12. Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Ze względu na fakt, iż na przedmiotowym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu nie są zlokalizowane obszary Natura 200, nie stwierdza się zagrożenia dla obiektów objętych tą formą ochrony przyrody.

2.2.13. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Ze względu na fakt, iż na przedmiotowym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu nie są zlokalizowane cenne obiekty dziedzictwa kulturowego, nie stwierdza się zagrożenia dla obiektów dziedzictwa kulturowego.

2.2.14. Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Ze względu na fakt, iż na przedmiotowym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu nie są zlokalizowane zakłady mogące powodować niebezpieczeństwo poważnych awarii, jak również zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku, nie stwierdza się zagrożenia dla środowiska, jak również osób i mienia.

2.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na przedmiotowym obszarze nie występują żadne formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Z przeprowadzonej analizy ekofizjograficznej obszaru wynika, że jest on predysponowany do zachowania dotychczasowej funkcji rolniczej. Ze względu na atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe obszar może również pretendować do ustanowienia go jako tereny przyrodnicze. Jednakowoż dopuszcza się ustanowienie funkcji mieszkalnej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, przy jednoczesnym zachowaniu starań w kwestii zachowania właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych, umożliwieniu migracji organizmów oraz ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu). Powyższe formy zagospodarowania pozwolą wykorzystać właściwości obszaru i będą niejako kontynuacją dotychczasowego sposobu użytkowania lub dopełnieniem funkcji w stosunku do terenów sąsiednich.

2.4. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego planu

Celem ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego planu jest ustalić potencjalne zagrożenia dla środowiska i określić możliwą intensywność ich występowania. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Jak wynika z niniejszego opracowania, nie przewiduje się istotnych, znacząco oddziaływujących, negatywnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu. Wprowadzane ustalenia nie wpłyną istotnie na zmianę sposobu użytkowania terenu w stosunku do jej

obecnej funkcji. Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji z palenisk domowych,
- stosowanie szczelnych zbiorników na ścieki bytowe lub korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci komunalnych w domowych paleniskach.

3. Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń planu

Uwzględniając położenie przedmiotowego obszaru, jego powierzchnię, charakter planowanych zmian przeznaczenia terenu, można stwierdzić, iż nie ma możliwości jakichkolwiek oddziaływań transgranicznych na środowisko z terenu objętego planem.

4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

Dla przedmiotowego terenu projekt planu wprowadza zapisy zmieniające ustalone przeznaczenie terenu. W związku z powyższym wskazania z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, mają na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń planu nie wymaga jednak prowadzenia stałego monitoringu kontrolującego stan powietrza, poziom hałasu czy wibracji. Zaleca się jednak sezonowe pomiary w zakresie stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz poziomu zanieczyszczeń powietrza.

Jakość składowych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlegają monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

Zaleca się wykonanie monitoringu skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów, w zakresie oddziaływania na środowisko, polegającego na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w sytuacji, gdy wystąpi podejrzenie, iż pogorszeniu uległ parametr któregośkolwiek z elementów środowiska.

5. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, wskazanie zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Sączów. Prognoza oddziaływania

na środowisko dotyczy części działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 735/1, 708, 709, 734/1, 736 o łącznej powierzchni około 0,2061 ha, obręb Sączów w gminie Bobrowniki.

Celem niniejszego opracowania jest:

- analiza środowiska,
- identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów,
- prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń planu,
- sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowiska.

Jak ustalono w "Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki - fragment sołectwa Sączów", na analizowanym terenie:

- nie znajdują się formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- nie znajdują się obszary NATURA 2000,
- nie znajdują się obszary o wysokich walorach przyrodniczych,
- nie stwierdzono obiektu czy obszaru zabytkowego wpisanego do rejestru zabytków,
- nie znajdują się korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki - Sołectwo Sączów przyjętym Uchwałą nr XLI/513/14 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 29 maja 2014 r. przedmiotowy. Faktyczny sposób użytkowania terenu jest zgodny ze wskazanym powyżej. Aktualnie zagospodarowanie terenu na przedmiotowym obszarze stanowią pozbawione zabudowy powierzchnie biologicznie czynne w postaci terenów użytkowanych rolniczo (pola uprawne) oraz nieużytków i zadrzewień. Opracowywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 735/1, 708, 709, 734/1, 736 o łącznej powierzchni około 0,2061 ha, obręb Sączów w gminie Bobrowniki wprowadza dla wskazanych terenów przeznaczenie MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej.

Proponowana zmiana funkcji z terenów rolniczych (S-2R) na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, jest kompatybilna z funkcją terenów sąsiednich oraz jest spójna z założeniami zawartym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki, gdzie przedmiotowy teren określany jest jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo-usługowej projektowane.

Charakter i wielkość oddziaływań inwestycji na środowisko z przedmiotowego terenu wykazuje, że nie ma możliwości występowania jakichkolwiek oddziaływań transgranicznych.

Zaleca się przestrzeganie ustaleń i rozwiązań zaproponowanych w prognozie, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska, aby wyeliminować lub ograniczyć lokalne zmiany w środowisku naturalnym.

Wykaz źródeł informacji

- GEOPORTAL RDOŚ. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach
- GILEWSKA S., 1999: Rzeźba. [w:] L. Starkel (red.). Współczesne środowisko przyrodnicze, Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- GUMIŃSKI R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczno-Hydrologiczny, 1.
- KONDRACKI J., 2002: Geografia regionalna Polski. PWN. Warszawa
- MAPA HYDROGRAFICZNA POLSKI 1:50 00
- MATUSZKIEWICZ J. M., 2008: Regionalizacja Geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN. Warszawa
- Regionalizacja zoogeograficzna Polski [w:] STARKEL L., 1991: Geografia Polski. Środowisko Przyrodnicze. PWN. Warszawa.
- ROMER E., 1949: Regiony klimatyczne Polski. Prace Wrocławskie TN, seria B, 16.
<http://levis.sggw.waw.pl/~ozw1/zintegrowgospwod/ZintergrowanagospwodREW20/jakoscwod/index.htm>

Wykaz załączników

- Załącznik nr 1 Rysunek do prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki - fragment sołectwa Sączów
skala 1 : 1 000